

Z činnosti hudebních knihoven - IAML

VÝROČNÍ ZASEDÁNÍ NĚMECKÉ SKUPINY IAML (Drážd'any 22.-24. 9. 1999)

Hudební knihovníci v Německu pořádají svá výroční setkání vždy na podzim v různých kulturních centrech Německa, která mohou zároveň prezentovat svůj čilý hudební život. Podzim roku 1999 nabídl město vsutku reprezentativní - Drážďany. Vzhledem k živým vztahům partnerských hudebních knihoven i spolupráci v hudebním knihovnictví v rámci IAML jsme dostali velkorysé pozvání k účasti na zasedání s možností aktivního vstupu v rámci odborných pracovních skupin pro dva účastníky. Se souhlasem České národní skupiny IAML reprezentovaly hudební oddělení Městské knihovny v Praze Jana Navrátilová a hudební oddělení Národní knihovny ČR Zuzana Petrášková.

Pečlivě připravený program nabídl v předvečer zasedání varhanní koncert z děl saských mistrů minulosti i současnosti. Následující den byli účastníci konference srdečně uvítáni odborným ředitelem městských knihoven v Drážďanech Romanem Rabem. Vlastní jednání zahájil současný prezident německé skupiny IAML Wolfgang Krueger. Hudební život v Drážďanech zhodnotil od prvních zmínek o městě v roce 1206 až do současnosti bývalý šéfdramaturg drážďanské filharmonie Dieter Härtwig. Jeho vysoce odborná přednáška byla naplněna historickými fakty pro pozorné posluchače velmi inspirativními. Vhodné bylo i pokračování Marca Ernestiho, který představil drážďanské centrum pro soudobou hudbu (Das Dresdner Zentrum für zeitgenössische Musik) a zcela nenásilně tak přenesl pozornost k problémům, které přináší zpracování hudebních sbírek a archivů nejrůznějších typů v současnosti. Následovalo jednání u kulatého stolu, které se mělo věnovat zejména problematice německého hudebního archivu v Berlíně (Das Deutsche Musikarchiv in Berlin) a jeho ne vždy uspokojivým službám. Z archivu však nebyl přítomen žádný účastník. Požadavky na jeho služby vyjádřené zástupci reprezentativních hudebních knihoven byly formulovány a písemně předány příslušným pracovníkům. Vzhledem k závažnosti problematiky služeb hudebního archivu v Berlíně bude toto téma znovu na programu příštího zasedání německé skupiny IAML v Lipsku v září 2000.

Odpolední zasedání byla věnována jednáním pracovních skupin různých typů hudebních knihoven (vědecké,

veřejné, při vysokých hudebních školách, rozhlasové a operní archivy aj.). V diskusi se řešily již konkrétní problémy se zpracováním jednotlivých druhů hudebních dokumentů. Pozornost vzbudila informace o digitálním zpracování tištěných hudebnin z 19. století. Tento druh materiálu se jeví jako jeden z nejhroustivějších vzhledem k nekvalitnímu papíru, na kterém je tištěn. Problematikou se zabývá Státní knihovna v Berlíně (Staatsbibliothek zu Berlin Preussischer Kulturbesitz) a informaci podala její odborná pracovnice Heidrun Siegel.

Informace šéfdramaturgyně drážďanské Semperovy opery opět poněkud změnila tematiku zaměřenou na zpracování dokumentů a vyzdvihla potřebnou spolupráci knihoven s institucemi s hudebním uměleckým provozem.

Druhé dopolední jednání se neslo ve znamení informace o problematice nanejvýš nutné pro kvalitní pokračování práce hudebních knihoven a knihovníků. Na vysoké škole knihovnické ve Stuttgartu (HBI - Hochschule für Bibliotheks- und Informationswesen), jediné odborné vysoké škole v Německu tohoto druhu, jsou pro zájemce o hudební knihovnictví vedeny nástavbové kurzy, které vychovávají specialisty pro práci ve veřejných hudebních knihovnách, vědeckých hudebních sbírkách, v rozhlasových archivech, v knihovnách vysokých hudebních škol a akademií, hudebních vydavatelstvích atd. Wolfgang Krueger, vedoucí těchto kurzů, informoval o své práci se studenty, představil nejnovější projekt, který s nimi připravuje. Nazývá se "Clearinghouse Musik" a slouží ke zprostředkování, provázání a strukturování profesně určených informací prostřednictvím internetu. Využívané informační prameny jsou anotovány a je prověřována jejich kvalita (přístupová adresa: clearinghouse.hbi-stuttgart.de). Wolfgang Krueger vyzval zúčastněné k prohlídce tohoto projektu a k vyjádření dalších námětů i kritických připomínek. Při následné diskusi, která proběhla v příjemném prostředí předsáli místa jednání, přislíbil svou účast na semináři hudebních knihovníků v Hradci Králové, v jehož průběhu seznámí naše kolegy se svou pedagogickou prací.

Pořadatelé přichystali rovněž bohatou nabídku průvodního programu, zasvěcenou zejména návštěvě hudebních oddělení drážďanských knihoven. Bylo skutečně obtížné, vzhledem k pestré nabídce však nezbytné, zvolit si to nejzajímavější. Inspirativní byla na vysoké úrovni připravená prohlídka hudebního oddělení SLUB - Sächsische Landesbibliothek - Staats- und Universitätsbibliothek, připravená jeho vedoucím Karlem Wilhelmem Geckem. Viděli jsme i ukázkou nejvzácnějších dokumentů oddělení včetně autografů J. D. Zelenky. Byli jsme též seznámeni s prací a problémy drážďanské redakce pro soupis hudebních pramenů RISM. Samostatné oddělení knihovny tvoří fonotéka, umístěná mimo budovu knihovny v bývalém kostele místní

gamisony, umožňující poslech všech druhů zvukových dokumentů. Podnětem k zamyšlení nad specifickou problematikou veřejných knihoven se stala návštěva hudebního oddělení městské knihovny (Stadtbibliothek). Milovníci opery si dozajista přišli na své při návštěvě představení inscenace Straussova díla Frau ohne Schatten v krásném prostředí Semperovy opery.

Naším drážďanským hostitelům se podařilo zorganizovat setkání na vysoké profesionální úrovni. Poměrně krátký čas, který měli k dispozici, využili stoprocentně a přichystali zajímavý a po všech stránkách plnohodnotný program. Velké množství nejrůznějších kontaktů a cenných informací, získaných díky pozvání německých kolegů, bezpochyby využijeme při své každodenní práci a rády se o ně podělíme i s dalšími hudebními knihovníky.

Zuzana Petrášková
Národní knihovna ČR